

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра інформаційних систем та технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)
ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Розробник: **ПРОТАС Надія**,
доцент кафедри інформаційних систем та технологій, к.с.-г.н., доцент

Полтава 2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова дисципліна професійної підготовки
Назва структурного підрозділу	Кафедра інформаційних систем та технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Протас Надія</i> , к. с.-г. н., доцент, доцент кафедри інформаційних систем та технологій <i>Контакти:</i> ауд. 207, навчальний корпус № 2 e-mail: nadiia.protas@pdaa.edu.ua тел.: +380999-580-234 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/protas-nadiya-myhaylivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	081 Право <i>ОПП Правознавство</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з інформатики, «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Університетська освіта»

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: забезпечення достатнього рівня теоретичних знань про сутність інформації, інформаційної діяльності й інформаційних процесів; призначення, функціональні особливості сучасних інформаційних систем і технологій при виконанні повного циклу операцій із інформацією, а також формування умінь і практичних навичок ефективного використання сучасних інформаційних-комунікаційних технологій і систем у юридичній діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: ознайомлення із загальними методами формування та забезпечення інформаційних процесів; теоретичними основами впровадження інформаційних технологій; вивчення загальних закономірностей функціонування інформаційних систем; розвинення вмінь і навичок застосування прикладних комп'ютерних систем підготовки, пошуку, обробки й подання різних типів інформації; визначення критеріїв вибору та застосування інформаційно-комунікаційних мереж і їх складових у забезпеченні комунікаційних зв'язків; формування системного підходу до автоматизованого розв'язання задач інформаційного супроводу правничої діяльності; засвоєння базових понять забезпечення захисту інформації.

Компетентності	
<i>загальні</i>	<i>фахові</i>
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ФК 9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності. ФК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин

Програмні результати навчання

- ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
- ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- ПРН 16. Використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності

Програма та структура навчальної дисципліни

- Тема 1. Теоретичні основи інформаційних відносин у суспільстві. Інформаційні технології як інструмент обробки інформації в процесі професійної діяльності.
- Тема 2. Документування професійної діяльності та система організаційно-розпорядчої документації. Технології обробки текстової інформації.
- Тема 3. Технології обробки документів засобами електронного офісу. Організація роботи та основні методи застосування пакетів прикладних програм загального призначення.
- Тема 4. Технології табличної обробки структурованих даних.
- Тема 5. Бази даних. Програмні засоби роботи з базами даних.
- Тема 6. Мережні технології в забезпеченні комунікаційних зв'язків. Використання інформаційних ресурсів глобальної комп'ютерної мережі Інтернет у правничій діяльності.
- Тема 7. Сутність інформаційних систем. Автоматизовані інформаційні системи для юридичної діяльності.
- Тема 8. Інформаційна безпека. Апаратні та програмні засоби захисту інформації. Правове регулювання інформаційної сфери.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 081ПР бд 2022				заочна форма 081ПР бз 2022			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	лаб	с.р.		л	лаб	с.р.
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Теоретичні основи інформаційних відносин у суспільстві. Інформаційні технології як інструмент обробки інформації в процесі професійної діяльності	6	2	0	4	6	–	–	6
Тема 2. Документування професійної діяльності та система організаційно-розпорядчої документації. Технології обробки текстової інформації	12	2	4	6	12	2	2	8
Тема 3. Технології обробки документів засобами електронного офісу. Організація роботи та основні методи застосування пакетів прикладних програм загального призначення	12	2	0	10	12	–	–	12
Тема 4. Технології табличної обробки структурованих даних	15	2	4	9	15	2	2	11
Тема 5. Бази даних. Програмні засоби роботи з базами даних	15	2	4	9	15	2	4	9
Тема 6. Мережні технології в забезпеченні комунікаційних зв'язків. Використання інформаційних ресурсів глобальної комп'ютерної мережі Інтернет у правничій діяльності	12	2	2	8	12	–	2	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 7. Сутність інформаційних систем. Автоматизовані інформаційні системи для юридичної діяльності	12	2	0	10	12	–	–	12
Тема 8. Інформаційна безпека. Апаратні та програмні засоби захисту інформації. Правове регулювання інформаційної сфери	6	2	0	4	6	–	–	6
у т. ч. індивідуальні завдання: <i>контрольна робота</i>	–	–	–	–	36	–	–	36
Усього годин	90	16	14	60	90	6	10	74

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання 081ПР бд 2022					Разом
	Робота на лекціях за темами і ведення конспекту	Виконання завдань лабораторних робіт	Оформлення та захист звітів із лабораторних робіт	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів на ПК	
ПРН 3.	2	4	4	4	6	20
ПРН 14.	2	2	2	2	2	10
ПРН 15.	8	12	12	6	2	40
ПРН 16.	4	10	10	4	2	30
Разом	16	28	28	16	12	100

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти заочної форми навчання 081ПР бз 2022					Разом
	Робота на лекціях за темами і ведення конспекту	Виконання завдань лабораторних робіт	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів на ПК	Контрольна робота	
ПРН 3.	3	3	1	6	7	20
ПРН 14.	2	2	1	2	3	10
ПРН 15.	5	10	5	2	18	40
ПРН 16.	5	10	1	2	12	30
Разом	15	25	8	12	40	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

денної форми навчання:

- робота на лекціях за темами і ведення конспекту (0–2 бали);
- виконання завдань лабораторних робіт (0–4 бали);
- оформлення та захист звітів із лабораторних робіт (0–4 бали);

- виконання завдань самостійної роботи (виконання завдань на ПК, підготовка інформаційних повідомлень за темами навчальної дисципліни (0–2 бали), або альтернативні форми роботи*);
- розв’язування тестів на ПК (0–6 балів).

заочної форми навчання:

- робота на лекціях за темами і ведення конспекту (0–5 балів);
- виконання завдань лабораторних робіт (0–5 балів);
- виконання тестів на ПК (0–6 балів).
- виконання завдань самостійної роботи:
 - контрольна робота (0–40 балів),
 - завдання за результатами вивчення теоретичних положень дисципліни (0–8 балів);

Форма *семестрового контролю* знань здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання згідно з робочими та навчальними планами – *залік*.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

денна форма навчання 08ІПР_бд_2022

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	робота на лекціях за темами і ведення конспекту	виконання завдань лабораторних робіт	оформлення та захист звітів із лабораторних робіт	виконання завдань самостійної роботи**	розв’язування тестів на ПК	
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Теоретичні основи інформаційних відносин у суспільстві. Інформаційні технології як інструмент обробки інформації в процесі професійної діяльності	2	0	0	2	6	4
Тема 2. Документування професійної діяльності та система організаційно-розпорядчої документації. Технології обробки текстової інформації	2	8	8	2		26
Тема 3. Технології обробки документів засобами електронного офісу. Організація роботи та основні методи застосування пакетів прикладних програм загального призначення	2	0	0	2		4
Тема 4. Технології табличної обробки структурованих даних	2	8	8	2		20
Тема 5. Бази даних. Програмні засоби роботи з базами даних	2	8	8	2		20

* виступ із презентацією за темами дисципліни; підготовка доповіді на студентську наукову конференцію; участь у конкурсах із даної дисципліни: комп’ютерних розробок, кросвордів,
 ** нарахування балів за оформлення звітів із лабораторних робіт (як одного із завдань самостійної роботи) винесено в окрему (попередню) графу таблиці

<i>I</i>	2	3	4	5	6	7
Тема 6. Мережні технології в забезпеченні комунікаційних зв'язків. Використання інформаційних ресурсів глобальної комп'ютерної мережі Інтернет у правничій діяльності	2	4	4	2	6	18
Тема 7. Сутність інформаційних систем. Автоматизовані інформаційні системи для юридичної діяльності	2	0	0	2		4
Тема 8. Інформаційна безпека. Апаратні та програмні засоби захисту інформації. Правове регулювання інформаційної сфери	2	0	0	2		4
Разом	16	28	28	16	12	100

заочна форма навчання 081ПР_бз_2022

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	робота на лекціях за темами і ведення конспекту	виконання завдань лабораторних робіт	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів на ПК	контрольна робота	
Тема 1. Теоретичні основи інформаційних відносин у суспільстві. Інформаційні технології як інструмент обробки інформації в процесі професійної діяльності	–	–	1	6		1
Тема 2. Документування професійної діяльності та система організаційно-розпорядчої документації. Технології обробки текстової інформації	5	5	1			17
Тема 3. Технології обробки документів засобами електронного офісу. Організація роботи та основні методи застосування пакетів прикладних програм загального призначення	–	–	1			1
Тема 4. Технології табличної обробки структурованих даних	5	5	1			11
Тема 5. Бази даних. Програмні засоби роботи з базами даних	5	10	1			16
Тема 6. Мережні технології в забезпеченні комунікаційних зв'язків. Використання інформаційних ресурсів глобальної комп'ютерної мережі Інтернет у правничій діяльності	–	5	1	6		12
Тема 7. Сутність інформаційних систем. Автоматизовані інформаційні системи для юридичної діяльності	–	–	1			1
Тема 8. Інформаційна безпека. Апаратні та програмні засоби захисту інформації. Правове регулювання інформаційної сфери	–	–	1			1
у т. ч. індивідуальні завдання: <i>контрольна робота здобувачів заочної форми навчання</i>					40	40
Разом	15	25	8	12	40	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90.

Кількість кредитів – 3,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Неформальна освіта. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на частини обов'язкового компоненту освітньої програми) перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

3. Дедлайни та перескладання: Завдання лабораторних робіт, звіти з лабораторних робіт, завдання з самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-25%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату навчально-наукового інституту.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації, інші матеріали на сторінці в Moodle

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Буров Є. В. Комп'ютерні мережі: підручник. Львів : Магнолія 2006, 2020. 262 с.
2. Бутенко Т. А., Сирий В. М. Інформаційні системи та технології : навч. посіб. Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2020. 207 с. URL: <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/2465> (дата звернення 30.08.2022).
3. Вовкодав О. В., Лип'яніна Х. В.. Сучасні інформаційні технології [Електронний ресурс] : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 550 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/27735> (дата звернення 30.08.2022).
4. Грицунов О. В. Інформаційні системи та технології: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2010. 222 с. URL: http://eprints.kname.edu.ua/20889/1/Gritsunov_2.pdf (дата звернення 30.08.2022).
5. Інформаційні технології: навч. посіб. / О. І. Зачек, В. В. Сенік, Т. В. Магеровська та ін.; за ред. О. І. Зачека. Львів: ЛДУВС, 2022. 432 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4778> (дата звернення 30.08.2022).
6. Козловський А. В., Паночишин Ю. М., Погріщук Б. В. Комп'ютерна техніка та інформаційні технології: навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 463 с.
7. Литвинова С.Г., Спірін О.М., Анікіна Л.П. Хмарні сервіси Office 365: навч. посіб. Київ: Компринт, 2015. 170 с. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/19554/> (дата звернення 25.08.2022).

8. Маренич М. М., Кондратюк М. І., Копішинська О. П., Уткін Ю. В. Інформаційні технології в агрономії: навч. посіб. Харків: Вид.-во «Фінарт», 2017. 352 с.
9. Нужний Є. М., Клименко І. В., Акімов О. О. Інструментальні засоби електронного офісу: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 296 с.
10. Павлиш В. А., Гліненко Л. К., Шаховська Н. Б. Основи інформаційних технологій і систем: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 620 с.

Допоміжні

1. Бакушевич Я. М., Капаціла Ю. Б. Інформатика та комп'ютерна техніка : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2016. 312 с.
2. Галич О. А., Копішинська О. П., Уткін Ю. В. Управління інформаційними зв'язками та бізнес-процесами: навч. посіб. Харків: Фінарт, 2016. 244 с.
3. Грицюк П. М. Економічна інформатика: навч. посіб. [Електронний ресурс]/ [П. М. Грицюк, В. І. Бредюк, В. Б. Василів та ін.]. Рівне: НУВГП, 2017. 311 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6757> (дата звернення 25.08.2022).
4. Денісова О. О. Інформаційні системи і технології в юридичній діяльності: навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2003. 315 с. URL: <http://ubooks.com.ua/books/000166/inx.php>
5. Економічна інформатика: підручник / М. В.Макарова, С. В.Гаркуша, Т. М.Білоусько, О. В.Гаркуша ; за заг. ред. д.е.н., проф. М. В. Макарової. Суми : Університетська книга, 2011. 480 с.
6. Заплотинський Б.А. Інформаційні технології в юридичній діяльності: посібник. Київ : Київський інститут інтелектуальної власності та права НУ “Одеська юридична академія”, кафедра інформаційно-аналітичної та інноваційної діяльності, 2018. 108 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/11095/%D0%86%D0%A2%20%D0%B2%20%D0%AE%D0%94%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
7. Зайченко О. Ю., Зайченко Ю. П. Комп'ютерні мережі : навч. посіб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 518 с.
8. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: підручник для студ. вищ. навч. закл. : затв. МОНУ / В. А. Баженов, П. С. Венгерський, В. С. Гарвона [та ін.]. 3-тє вид. Київ : Каравела, 2011. 592 с.
9. Інформаційне забезпечення юридичної діяльності: підручник / кол. авт. ; за заг. ред. д.т.н., проф. В. Б. Вишні. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 228 с. URL: http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/3718/5/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%86%D0%97%D0%AE%D0%94_2018.pdf
10. Інформаційні технології: сучасний стан та перспективи [Текст] : [колект.] монографія / [Альошин Г. В. та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. С. Пономаренка. Харків : ДІСА ПЛЮС, 2018. 461 с.
11. Кобилін А. М. Системи обробки економічної інформації : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 234 с.
12. Kopishynska, O., Utkin, Y., Sliusar, I., Slyusar, V., Protas, N., Barabolia, O. Professional-oriented training of specialists under implementation of cloud computing information systems in cooperation between universities and IT companies / IMSCI 2020 - 14th International Multi-Conference on Society, Cybernetics and Informatics, Proceedings, pp.17-22. URL: <http://www.iiis.org/CDs2020/CD2020Summer/papers/EA797UO.pdf>
13. Мельникова О. П. Економічна інформатика. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.
14. Правова інформація та комп'ютерні технології в юридичній діяльності: навч. посіб. / В. Г. Іванов, С. М. Іванов, В. В. Карасюк та ін.; за заг. ред. В. Г. Іванова. Харків : Право, 2010. 240 с. [Електронний ресурс]. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2011/IVANO V_2010.pdf
15. Протас Н. М., Чехлатий О. М., Костоглод К. Д. Конспект лекцій із навчальної дисципліни «Інформатика і комп'ютерна техніка» для студентів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво». Полтава: ППАК ПДАА, 2010. 312 с.

16. Співаковський О. В., Шерман М. І., Стратонов В. М., Лапінський В. В. Інформаційні технології в юридичній діяльності: базовий курс: навч. посіб. Херсон: ХДУ, 2012. 220 с.
17. Тарасенко Р. О., Гаріна С. М., Рабоча Т. П. Інформаційні технології: навч. посіб. Київ : Вид.-во «Алефа», 2009. 312 с.
18. Тарасюк В. Застосування інформаційних технологій в умовах гібридної війни: Монографія, 2020. 236 с.
19. Ткаченко В. А. , Під'ячий Г. Ю. , Рябик В. А. Економічна інформатика: навч. посіб. Харків : НТУ «ХП», 2011. 312 с.
20. Ярکا У. Б., Білушак Т. М. Інформатика та комп'ютерна техніка: навч. посіб. у 2-х частинах. Частина 1. Львів : Видавництво Львівська політехніка, 2015. 200 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Аналітично-правова система ZakonOnline. URL: <https://zakononline.com.ua/>
2. АСКОД онлайн. Офіційний веб-сайт. URL: <https://askod.online/index.ua.html>
3. Дія. Державні послуги онлайн. URL: <https://diia.gov.ua/>
4. Електронний навчальний ресурс «ІНФОРМАТИКА+». URL: <https://informatika-resurs.jimdofree.com/>
5. ExcelTABLE работа с таблицами. URL: <https://exceltable.com/>
6. Google Scholar. URL: <http://scholar.google.com>
7. Google Translate. URL: <http://translate.google.com>
8. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
9. Ліга: Закон. URL: <https://ligazakon.net/>
10. LIGA ONLINE : веб-сайт . URL: www.liga.kiev.ua
11. Лінгвістичний портал Mova.info. URL: <http://www.mova.info>
12. Міністерство юстиції України : Офіційний веб-сайт . URL: <http://www.minjust.gov.ua>
13. Про інформацію [Електронний ресурс] : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
14. Сайт ПДАА; сайти комп'ютерних журналів тощо.
15. Спільнота юристів України. URL: <https://urist-ua.net>
16. Українські підручники он-лайн (комп'ютерний цикл). URL: <https://pidru4niki.com/informatika/>
17. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
18. Центр довідки та навчання Office. URL: <https://support.microsoft.com/uk-ua/office>